



# INVENTARISATIE- EN HERBEOORDELINGSLIJST

*Inclusief Adviezen*

NATIONAAL KEURMERK  
"NATUURLIJK TUINIEREN"

# Dijkzicht Amsterdam 2022

Het Nationaal Keurmerk Natuurlijk Tuinieren is een  
samenwerkingsproject  
van AVVN, IVN en KNNV.

**INVENTARISATIE- EN BEOORDELING  
NATIONAAL KEURMERK NATUURLIJK TUINIEREN**

NAAM AFDELING: Tuinpark Dijkzicht  
PLAATSNAAM: Amsterdam  
CONTACTPERSOON: Jorien Vollaard 06-51342447

**Herbeoordeling uitgevoerd door  
Roos Broersen op 21 juni 2022.**

AVVN samen natuurlijk tuinieren  
Vogelvlinderweg 50  
3544 NJ Utrecht  
(T) 030 - 670 1331  
E-mail [info@avvn](mailto:info@avvn)  
[www.avvn.nl](http://www.avvn.nl)  
[facebook.com/avvn.nl](https://www.facebook.com/avvn.nl)

## INHOUDSOPGAVE

|            |  |
|------------|--|
|            | <b>Samenvatting inventarisatie en beoordeling</b>      |
| <b>I</b>   | <b>Algemene gegevens complex</b>                       |
| <b>II</b>  | <b>Specifieke gegevens complex</b>                     |
|            | <b>A. Inrichting en beheer, algemeen</b>               |
|            | <b>B. Inrichting en beheer, specifiek</b>              |
|            | <b>C. Opstallen en dode materialen van de afdeling</b> |
|            | <b>D. Inkoop/winkel</b>                                |
|            | <b>E. Interne milieuzorg</b>                           |
|            | <b>F. Voorlichting door de afdeling</b>                |
| <b>III</b> | <b>Bijzondere elementen</b>                            |
|            |  |

## SAMENVATTING INVENTARISATIE EN BEOORDELING

| No.         | CATEGORIE                                       | Aanwezig | Afwezig | Potentie | Max. punten | Toegekende punten |
|-------------|---|----------|---------|----------|-------------|-------------------|
| <b>II.</b>  | <b>SPECIFIEKE GEGEVENS COMPLEX</b>              |          |         |          |             |                   |
| <b>A.</b>   | <b><i>Inrichting en beheer, algemeen</i></b>    |          |         |          |             |                   |
| A.1         | Bodembedekking/kruidlaag                        |          |         |          | 12          | 12                |
| A.2         | Oevers, sloot(kanten) en greppels               |          |         |          | 23          | 21                |
| A.3         | Vijvers en poelen                               |          |         |          | 6           | 6                 |
| A.4         | Grasvelden                                      |          |         |          | 9           | 7                 |
| A.5         | Bermen  |          |         |          | 11          | 11                |
| A.6         | Omheining/afscheiding rondom het complex        |          |         |          | 6           | 6                 |
| A.7         | Bestrijding en bemesting                        |          |         |          | 10          | 10                |
| <b>B.</b>   | <b><i>Inrichting en beheer, specifiek</i></b>   |          |         |          |             |                   |
| <b>B.a.</b> | <b><i>Beplanting ten behoeve van dieren</i></b> |          |         |          |             |                   |
| B.a.1       | Inheemse plantensoorten                         |          |         |          |             |                   |
|             | Heggen  |          |         |          | 6           | 6                 |
|             | Bosjes  |          |         |          | 6           | 6                 |
|             | Bloemborders                                    |          |         |          | 6           | 6                 |
|             | Bomen   |          |         |          | 5           | 5                 |
| B.a.2       | Beplanting met natuurwaarde                     |          |         |          |             |                   |
|             | Algemeen  |          |         |          | 9           | 9                 |
|             | Maatregelen t.b.v. insecten                     |          |         |          | 10          | 10                |
| B.a.3       | Watervegetatie                                  |          |         |          | 7           | 7                 |
| B.a.4       | Verlandings- en ruigtevegetatie                 |          |         |          | 4           | 4                 |
| B.a.5       | Bos, struwelen, erfbeplanting                   |          |         |          | 7           | 7                 |
| B.a.6       | Wand/gevelbegroeiing                            |          |         |          | 3           | 0                 |
| <b>B.b.</b> | <b><i>Overige inrichting t.b.v. dieren</i></b>  |          |         |          |             |                   |
| B.b.1       | Droge muren/stapel muren                        |          |         |          | 12          | 11                |
|             | SUBTOTAAL                                       |          |         |          |             |                   |

| No.       | CATEGORIE   | Aanwezig | Afwezig | Potentie | Max. punten | Toegekend |
|-----------|---|----------|---------|----------|-------------|-----------|
|           | SUBTOTAAL   |          |         |          |             |           |
| B.b.2     | Kunstmatige broedplaatsen/nestplaatsen/schuilmogelijkheden      |          |         |          |             |           |
|           | Kunstmatige schuilgelegenheden van natuurlijk materiaal         |          |         |          | 16          | 16        |
|           | Kunstmatige schuilgelegenheden van overig materiaal             |          |         |          | 12          | 12        |
| <b>C.</b> | <b>Opstallen en dode materialen van de afdeling</b>             |          |         |          |             |           |
| C.1       | Gebruikte beschermende middelen op gemeenschappelijke opstallen |          |         |          | 2           | 2         |
| C.2       | Dakdekking op gemeenschappelijke opstallen                      |          |         |          | 6           | 2         |
| C.3       | Verharding  |          |         |          | 6           | 6         |
| <b>D.</b> | <b>Inkoop/winkel</b>  |          |         |          |             |           |
| D.1       | Aanbod diverse producten  |          |         |          |             |           |
| D.2       | Aanbod beschermende middelen                                    |          |         |          |             |           |
| D.3       | Aanbod bouw- en tuinmaterialen                                  |          |         |          |             |           |
| D.4       | Aanbod materialen voor afscheidingen                            |          |         |          |             |           |
| D.5       | Aanbod ondersteunende producten ten behoeve van dieren          |          |         |          |             |           |
| <b>E.</b> | <b>Interne milieuzorg</b>                                       |          |         |          |             |           |
| E.1       | Energiebronnen en -gebruik                                      |          |         |          | 7           | 4         |
| E.2       | Scheiding, opslag, hergebruik en verwerking afvalstoffen        |          |         |          | 11          | 9         |
| E.3       | Opvang en afvoer regen- en/of afvalwater                        |          |         |          | 5           | 4         |
| <b>F.</b> | <b>Voorlichting door de afdeling</b>                            |          |         |          |             |           |
| F.1       | Voorlichtingsplan   |          |         |          | 6           | 6         |
| F.2       | Schriftelijke voorlichting via clubblad                         |          |         |          | 15          | 15        |
| F.3       | Voorlichting via mededelingenbord                               |          |         |          | 5           | 5         |
|           | SUBTOTAAL   |          |         |          |             |           |
|           |   |          |         |          |             |           |

| No.        | CATEGORIE  | Aanwezig | Afwezig | Potentie | Max. punten | Toegekende punten |
|------------|--|----------|---------|----------|-------------|-------------------|
|            | SUBTOTAAL  |          |         |          |             |                   |
| F.4        | Voorlichting in de winkel/inkoop                   |          |         |          |             |                   |
| F.5        | Tuinbegeleiding (persoon of commissie)             |          |         |          | 9           | 9                 |
| F.6        | Cursussen, lezingen, tentoonstellingen, excursies  |          |         |          | 25          | 21                |
| <b>III</b> | <b>BIJZONDERE ELEMENTEN (bonuspunten)</b>          |          |         |          |             | 117               |
|            | <b>MAXIMUM AANTAL PUNTEN EXCLUSIEF BONUSPUNTEN</b> |          |         |          | 277         |                   |
|            | <b>TOTAAL AANTAL PUNTEN INCLUSIEF BONUSPUNTEN</b>  |          |         |          |             | 372               |

**BEREKENING PERCENTAGE GEREALISEERDE DOELEN:**

**Maximaal aantal punten: 277 (100 %)**

**Behaalde aantal punten: 372 (134 %)**

**Toekenning is : 4 STIPPEN**

**Beantwoording van de inventarisatie- en beoordelingslijst vindt plaats voor de aanwezige onderdelen en de potentiële onderdelen. De punten die tussen haakjes vermeld worden zijn de maximum punten die verkregen kunnen worden. De advies- & begeleidingscommissie kan minder dan het maximum aantal punten toekennen.**

## **II SPECIFIEKE GEGEVENS COMPLEX**

**Inhoud:****A. *Inrichting en beheer, algemeen***

1. Bodembedekking/kruidlaag
2. Oevers, sloot(kanten) en greppels
3. Vijvers/poelen
4. Maaien van grasvelden
5. Bermen
6. Omheining/afscheiding rondom het complex
7. Bestrijding en bemesting



## A. INRICHTING EN BEHEER, ALGEMEEN

### 1. Bodembedekking/kruidlaag

Bodembedekking/kruidlaag : Maximum aantal punten 12

|  |  |    |
|--|--|----|
| Bodembedekking/kruidlaag   | <input type="radio"/> spontaan opgekomen vegetatie is <b>pleksgewijs</b> aanwezig <b>(1)</b><br><input type="radio"/> ongeveer <b>de helft</b> onder de struiken is bedekt met ongestoorde bodemvegetatie <b>(3)</b><br><input checked="" type="radio"/> onder <b>alle</b> struiken wordt de vegetatie met rust gelaten <b>(5)</b> | 5  |
|  | <input checked="" type="radio"/> de strooisellaag (afgevallen blad), bloeistengels en oude takken blijven liggen <b>(5)</b>  | 5  |
| Bewust aangeplante of verzorgde standplaats-typische soorten aanwezig, bijv. stinzen of andere plantengemeenschappen   | <input checked="" type="radio"/> ja <b>(2)</b><br><input type="radio"/> nee  | 2  |
| <p><b>Er is een uitgebreide variatie aan soorten en deze wordt planmatig uitgebreid en versterkt. Er is sprake van bewust aangelegde en uitgebreid aantal biotopen. Het is nu een kwestie van handhavend beheer (behouden van biotopen) met versterking en zorgdragen voor een rijkere soortenrijkdom.</b></p> <p><b>Er is inmiddels een handboek Natuurlijk Tuinieren op Dijkzicht: een uitgebreid verslag plus toekomstvisie voor het gehele terrein en de afzonderlijke delen. Hulde. Dit onderdeel wordt gewaardeerd als bijzonder element.</b></p> <p><b>Het samenwerken met allerlei (natuur- en milieu) organisaties, gemeente en waterschap etc. is verbeterd, al verloopt dit soms moeizaam. Moedig voorwaarts!</b></p> |  | 12 |

### 2. Oevers, sloot(kanten) en greppels : Maximum aantal punten 23

|  |   |     |
|--|---|-----|
| Maaifrequentie van de slootkanten  | <input type="radio"/> 3 tot 6 maal per jaar <b>(1)</b><br><input checked="" type="radio"/> 1 tot 2 maal per jaar <b>(3)</b>   | 3   |
|  | <input checked="" type="radio"/> Planten worden gefaseerd gemaaid <b>(5)</b>  | 5   |
| Afvoeren van gemaaid materiaal   | <input checked="" type="radio"/> ja <b>(2)</b>  | 2   |
| Sloten worden geschoond  | <input checked="" type="radio"/> ja<br><input type="radio"/> nee<br>Indien ja, verplicht door de overheid:<br><input checked="" type="radio"/> ja<br><input type="radio"/> nee<br><input checked="" type="radio"/> Materiaal wordt afgevoerd <b>(2)</b> | 2   |
| Beschoeiing aanwezig   | <input checked="" type="radio"/> nee <b>(5)</b><br><input checked="" type="radio"/> ja<br>Indien ja,<br><input checked="" type="radio"/> natuurlijk materiaal <b>(3)</b><br><input type="radio"/> kunstmatig materiaal                                  | 3+3 |
| Oeverbegroeiing  | <input checked="" type="radio"/> ja <b>(2)</b><br>Indien ja, past bij de omgeving:<br><input checked="" type="radio"/> ja <b>(1)</b><br><input type="radio"/> nee   | 3   |
| <p><b>De oevers hebben een natuurvriendelijke afgegraven talud met op verschillende plaatsen prachtig begroeide plasdrasbermen. Versterk deze biotopen nog verder met bij de biotoop behorende beplanting. Houd nadruk op de overgangen tussen de verschillende biotopen, omdat daar de omstandigheden het meest zorgdragen voor een vergroting in de biodiversiteit.</b></p> <p><b>Mooie 'alternatieve' oeverversterking met stapelmuren en wilgentakken. Schil de bast van de 'wilgen-staanders' eraf, zodat deze niet meer uitlopen. De sapstroom loopt namelijk precies achter de bast. Breid deze opties uit waar mogelijk. Organiseer een 'oever-excursie' naar het JP Thijsepark in Amstelveen.</b></p> |   | 21  |

### 3. Vijvers/poelen : Maximum aantal punten 6

|   |   |   |
|---|---|---|
| X   | Direct contact met de ondergrond (grondwater) |   |
| X   | Ondiepe en moeraszones aanwezig (2)           | 2   |
| X   | Onder waterplanten aanwezig (1)               | <input type="radio"/> weinig variatie in onder waterplanten en drijvende planten<br><input checked="" type="radio"/> relatief veel verschillende onderwater planten en drijvende planten aanwezig (2) |
| X   | Drijvende planten aanwezig (1)                |   |
| <b>In en bij de goed onderhouden paddenpoel groeit en bloeit een grote diversiteit aan planten. Houd woekeraars in toom en het waterniveau op peil. Behoud het open karakter in de omgeving van de poel, zodat struiken of bomen niet gaan overheersen. Zo blijft deze biotoop waardevol in ecologisch opzicht.</b> |   | 6   |

### 4. Maaien van grasvelden : Maximum aantal punten 9

|  |  |   |
|--|--|---|
| <input type="radio"/> nooit<br><input checked="" type="radio"/> 1 à 2 maal per jaar (4)<br><input type="radio"/> 3 tot 6 maal per jaar (3)<br><input checked="" type="radio"/> 7 tot 20 maal per jaar<br><input type="radio"/> meer dan 20 maal per jaar   |  | 3 |
| X  | gefaseerd gemaaid, met verschillende kruiden, zoals madelief, witte klaver, hoornbloem, leeuwentand en draadereprijs (5) | 4 |
| <b>Sommige delen worden regelmatig gemaaid, zoals diverse grasvelden en het speelveld. Andere stukken worden 2x per jaar gemaaid.</b><br><br><b>Breid het gefaseerd maaien en 2x per jaar maaien uit daar waar dat mogelijk is. Het maken van een pad in de verschillende veldjes is niet alleen bedoeld voor doorgang, observatie, maar scheidt ook ruimte voor natuurontwikkeling en houdt het wandelende publiek op afstand van de in ontwikkeling zijnde soorten, terwijl men wel kan genieten en waarnemen.</b><br><br><b>Er kan langs de lagere delen naar de waterpartijen Grote Ratelaar worden ingezaaid, deze parasiteert op gras en kan tegen maaien. Zie verder advies uit 2013.</b> |  | 7 |

**5. Bermen inclusief het deel boven aan de sloot : Maximum aantal punten 11**

|   |  |           |
|---|--|-----------|
| Maaisysteem   | X motormaaier en bosmaaier en vingermaaibalk<br>O handmaaier<br>X zeis<br>O anders   |           |
| Maaifrequentie  | O nooit<br>X 1 à 2 maal per jaar <b>(4)</b><br>O 3 tot 6 maal per jaar <b>(3)</b><br>O 7 tot 20 maal per jaar<br>O meer dan 20 maal per jaar   | 4         |
|   | X bermen worden (deels) gefaseerd gemaaid verdeeld over meerdere jaren, met verschillende kruiden, zoals madelief, witte klaver, hoornbloem, leeuwentand en draadereprijs <b>(5)</b> | 5         |
| Afvoeren van gemaaid materiaal  | X ja <b>(2)</b>  | 2         |
| <b>Breid het zeisen, sinusbeheer en gebruik accu-gereedschap uit, waar dat kan.</b> |  | <b>11</b> |

**6. Omheining/afscheiding rondom complex : Maximum aantal punten variabel**

|   |  |          |
|---|--|----------|
| Indien een omheining / afscheiding aanwezig is, geef hier het soort aan. Meerdere antwoorden mogelijk | X hekwerk van metaal of gaas   |          |
|   | O niet geïmpregneerde houten omheining met draad <b>(2)</b>  | 2        |
|   | X omheining begroeid met klimplanten <b>(2)</b>  | 2        |
|   | X vrij groeiende heg <b>(2)</b> ( <i>achter sloot</i> )  | 2        |
|   | O gesnoeide heg <b>(1)</b>   |          |
|   | O sloot  |          |
|   | X anders, namelijk omheining met takkenrillen /wilgentenen op diverse plaatsen. <b>(indien natuurvriendelijk 2 punten)</b> | 2        |
|   |  | <b>6</b> |

**7. Bestrijding en bemesting, Maximum aantal punten 10**

|   |  |  |    |
|---|--|--|----|
| X | De afdeling gebruikt bij het beheer en onderhoud geen biologische of chemische bestrijdingsmiddelen <b>(5)</b> |  | 5  |
| O | De afdeling gebruikt bij het beheer en onderhoud biologische bestrijdingsmiddelen                              |  |    |
| O | De afdeling gebruikt bij het beheer en onderhoud chemische bestrijdingsmiddelen                                |  |    |
| X | De afdeling bemest de algemene groendelen niet <b>(5)</b>  |  | 5  |
| O | De afdeling bemest de openbare groendelen met biologische meststoffen  |  |    |
| O | De afdeling bemest de openbare groendelen met kunstmeststoffen   |  |    |
| O | De afdeling gebruikt in de openbare groendelen bodemverbeteraars   |  |    |
|   |  |  | 10 |

**Inhoud:**

**B. Inrichting en beheer, specifiek**

*a. Beplanting ten behoeve van dieren*

1. Inheemse plantensoorten
2. Beplanting met natuurwaarde
3. Watervegetatie
4. Verlandings- en ruigtevegetatie
5. Bos, struwelen, erfbepanting
6. Wand/gevelbegroeiing

*b. Overige inrichting ten behoeve van dieren*

1. Droge muren/stapel muren
2. Kunstmatige broedplaatsen, nestelplaatsen, schuilmogelijkheden

**B. INRICHTING EN BEHEER, SPECIFIEK****a. BEPLANTING T.B.V. DIEREN****1. Inheemse plantensoorten**Heggen : **Maximum aantal punten 6**

|                              |  |  |   |
|------------------------------|--|--|---|
| Bij de heggen zijn aanwezig: | <input type="radio"/> <b>Enkele</b> inheemse soorten aanwezig <b>(1)</b>                             |  |   |
|                              | <input type="radio"/> Ongeveer <b>de helft</b> van de heggen bestaat uit inheemse soorten <b>(2)</b> | <input type="radio"/> één of twee soorten bloeiend en vruchtdragend inheems materiaal<br><input type="radio"/> met meerdere verschillende soorten bloeiend en vruchtdragend inheems materiaal <b>(2)</b> |   |
|                              | <input checked="" type="radio"/> <b>Overwegend</b> inheemse soorten <b>(4)</b>                       | <input type="radio"/> enkele soorten (twee tot drie)<br><input checked="" type="radio"/> een grote verscheidenheid <b>(2)</b>  | 6 |
|                              |  |  | 6 |

Bosjes : **Maximum aantal punten 6**

|  |  |  |   |
|--|--|--|---|
| Bij de bosjes zijn aanwezig:   | <input type="radio"/> Enkele inheemse soorten aanwezig <b>(1)</b>                                    |  |   |
|  | <input type="radio"/> Ongeveer <b>de helft</b> van de bosjes bestaat uit <b>inheemse soorten (2)</b> | <input type="radio"/> één of twee soorten bloeiend en vruchtdragend inheems materiaal<br><input type="radio"/> met meerdere verschillende soorten bloeiend en vruchtdragend inheems materiaal <b>(2)</b> |   |
|  | <input checked="" type="radio"/> <b>Overwegend</b> inheemse soorten <b>(4)</b>                       | <input type="radio"/> enkele soorten (twee tot drie)<br><input checked="" type="radio"/> een grote verscheidenheid <b>(2)</b>  | 6 |
| <p><b>De soortenrijkdom in het vogelbos is verbeterd. Houd ruimte tussen de bomen en struiken, waardoor voldoende licht en vocht aanwezig blijft voor diversiteit in de onderbegroeiing. Blijf regelmatig snoeien en boomzaailingen verwijderen.</b></p> <p><b>Bramen zijn goede nectar-en vruchtenleveranciers, maar moeten geen overhand krijgen. Idem met de klimop die hoog de bomen in groeit en zo de windvang vergroot. Uiteindelijk verzwakt de wintergroene klimop de boom, omdat het zonlicht op de takken en stam van de boom geblokkeerd raakt. Dat vermindert de groei-kracht en vitaliteit van de boom. Maak elk jaar een paar bomen vrij van klimop door de klimop door te zagen op ± 3 m stamhoogte. Doe dit na het broedseizoen en na de langste dag als de groei-kracht in de natuur verminderd is. Mooie takkenwallen bieden veel schuilplek voor vogels en insecten.</b></p> |  |  | 6 |

Bloemenborders : **Maximum aantal punten 6**

|   |  |   |   |
|---|--|---|---|
| Bij de bloemborders zijn aanwezig:  | <input type="radio"/> <b>Enkele</b> inheemse soorten aanwezig <b>(1)</b>                                   |   |   |
|   | <input type="radio"/> Ongeveer <b>de helft</b> van de bloemborders bestaan uit inheemse soorten <b>(2)</b> | <input type="radio"/> één of twee soorten<br><input type="radio"/> meerdere soorten <b>(2)</b>                          |   |
|   | <input checked="" type="radio"/> <b>Overwegend</b> inheemse soorten <b>(4)</b>                             | <input type="radio"/> enkele soorten (twee à drie)<br><input checked="" type="radio"/> grote verscheidenheid <b>(2)</b> | 6 |
| <b>O.a. mooie bloembakken en bloemrijke stapelmuren bij de entree. De omgeving van het clubhuis mag t.z.t. nog verder vergroend en opgefleurd worden.</b> |  |   | 6 |

Bomen : **Maximum aantal punten 5**

|   |  |   |
|---|--|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> Bomen aanwezig <b>(1)</b>   | <input checked="" type="checkbox"/> oude bomen aanwezig (ouder dan 10 tot 15 jaar) <b>(1)</b><br><input checked="" type="checkbox"/> bomen met ecologische waarde voor voedsel en leefruimte voor dieren aanwezig <b>(3)</b> | 5 |
| <b>Advies bij 'vogelbos'. Check de aangebonden (fruit)bomen regelmatig, zodat de aanbidsels de bast niet beschadigen. Gebruik (gifvrije) palen: kastanje of robinia</b> |  | 5 |

**2. Beplanting met natuurwaarde**

Algemeen : **Maximum aantal punten 9**

|  |   |   |
|--|---|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> Belangrijke voorjaars- en herfstbloemen of rijkbloeiende vaste planten <b>(2)</b>  | <input type="radio"/> alle planten bloeien tegelijk in een bepaalde periode<br><input checked="" type="radio"/> de planten bloeien gespreid het gehele jaar door <b>(2)</b> | 4 |
| <input checked="" type="checkbox"/> Relatief groot oppervlak met bloeiende planten aanwezig <b>(1)</b>   |   | 1 |
| <input checked="" type="checkbox"/> Op bewuste plaatsen het dulden van wilde planten als brandnetel e.d. <b>(4)</b>  |   | 4 |
| <b>Het ecologisch kapitaal van Dijkzicht is weer toegenomen in zowel sier- als natuurwaarde, hulde! Het handboek Natuurlijk Tuinieren op Dijkzicht biedt een schat aan informatie voor de huidige en toekomstige tuinders. Soorten zijn per biotoop inzichtelijk gemaakt en beoogde doelen zijn vastgelegd. Dat is goud waard. Waarnemingen tonen aan hoe o.a. via acties als 'Maai Mei Niet' de soortenrijkdom in flora en fauna is toegenomen. Mooi hoe jullie die resultaten communiceren aan de tuinders en betrokken organisaties.</b><br><b>Overweeg het aanleggen van een zogenaamde 'lijst van ongewenste planten' voor de eigen tuinen met o.a. Phyllostachys, japanse duizendknoop, etc. Google op invasieve exoten.</b><br><b>Heermoes toont aan dat de grond lastig doordringbare lagen heeft. Plukken en terplekke neerleggen geeft de minerale rijkdom van de plant terug aan de grond. Lavameel strooien en de storende lagen doorbreken met een grondboor, neemt de aanleiding om daar te groeien als heermoes, weg. Google 'Heermoes is geen lastig onkruid' voor het hele verhaal.</b> |   | 9 |

Maatregelen t.b.v. insecten : **Maximum aantal punten 10**

|                                |  |  |    |
|--------------------------------|--|--|----|
| X                              | Belangrijke stuifmeelleveranciers aanwezig <b>(2)</b>                |  | 2  |
| X                              | Belangrijke nectarleveranciers aanwezig <b>(2)</b>                   |  | 2  |
| X                              | Planten als voedselbron voor rupsen aanwezig <b>(2)</b>              |  | 2  |
| X                              | Schuil/overwinterplaatsen voor inheemse insecten aanwezig <b>(2)</b> |  | 2  |
| X                              | Overhoeken insectvriendelijk ingericht <b>(2)</b>                    |  | 2  |
| <b>Veel variatie aanwezig.</b> |  |  | 10 |

**3. Watervegetatie : Maximum aantal punten 7**

|   |  |  |   |
|---|--|--|---|
| X   | Mogelijkheden voor de voortplanting van bijvoorbeeld libellen, kokerjuffers en andere insecten aanwezig <b>(2)</b> |  | 2 |
| X   | Voedsel-, voortplanting- en <b>schuil</b> mogelijkheden voor waterdieren aanwezig <b>(3)</b>                       |  | 3 |
| X   | Mogelijkheden voor de voortplanting van amfibieën <b>(2)</b>   |  | 2 |
| <b>Blijf alert op de waterkwaliteit en een open karakter met maximaal 1/3<sup>e</sup> aan watervegetatie. Prachtig dat jullie waterkwaliteit een 7,4 heeft gekregen, waar dat landelijk gemiddeld 4,2 is. Ga zo door.</b> |  |  | 7 |



**4. Verlandings- en ruigtevegetatie : Maximum aantal punten 4**

|   |  |  |   |
|---|--|--|---|
| X | Verlandings- en ruigtevegetatie aanwezig (4) |  | 4 |
|   |  |  | 4 |

**5. Bos, struwelen, erfbeplanting**

Natuurlijke nestelplaatsen/broedplaatsen/schuilmogelijkheden : **Maximum aantal punten 7**

|   |   |                            |   |
|---|---|----------------------------|---|
| X | Doornstruiken aanwezig (2)                        | X dichte doornstruiken (1) | 3 |
| X | Groenblijvende planten aanwezig (2)               |                            | 2 |
| X | Andere natuurlijke nestmogelijkheden aanwezig (2) |                            | 2 |
|   |   |                            | 7 |

**6. Wand/gevelbegroeiing : Maximum aantal punten 3**

|                       |  |   |   |
|-----------------------|--|---|---|
| <input type="radio"/> | De wanden van de gemeenschappelijke opstallen zijn min of meer begroeid (2)  | <input type="radio"/> begroeiing van de winkel bestaat uit inheemse klimplanten, namelijk (1)<br><input type="radio"/> begroeiing bestaat uit andere beplanting, namelijk |   |
|                       | <b>Hier valt nog winst te behalen voor Dijkzicht. Als de wanden niet begroeid kunnen worden, zijn bijvoorbeeld stokrozen een fleurig en weinig eisend alternatief.</b> |   | 0 |

**b. OVERIGE INRICHTING T.B.V. DIEREN**

**1. Droge muren/stapel muren : Maximum aantal punten 12**

|  |  |   |    |
|--|--|---|----|
| X  | Droge/stapel muren aanwezig (2)              |   | 2  |
| X  | Open niet gevoegde delen zijn aanwezig (2)   | X Varens, grassen en bloeiende planten hier en daar in de voegen of op de muur aanwezig (2) | 4  |
| X  | Mos begroeiing op droge/stapel muren (2)     |   | 2  |
| X  | Meerdere specifieke muurplanten aanwezig (2) |   | 2  |
| X  | Optimale muurbedekking (2)                   |   | 1  |
| <b>Stapelmuren zijn uitgebreid over het terrein en voorzien van bijbehorende begroeiing. Blijf uitbreiden waar mogelijk.</b> |  |   | 11 |

**2. Kunstmatige broedplaatsen/nestplaatsen/schuilmogelijkheden**

Kunstmatige schuilgelegenheden van natuurlijk materiaal: **Maximum aantal punten 20 16**

|   |                                       |                                |    |
|---|---------------------------------------|--------------------------------|----|
| X   | Steenhopen aanwezig (4)               |                                | 4  |
| X   | Houtwallen/rillen aanwezig (4)        |                                | 4  |
| X   | Holen aanwezig (4)                    |                                | 4  |
| O   | Broeihoop aanwezig (4)                | Geen potentie voor ringslangen |    |
| X   | Dood onbehandeld hout aanwezig (2)    |                                | 2  |
| X   | Bundels van droge plantenstengels (2) |                                | 2  |
| <b>Diverse beestjeshotels met bijenblokken en kale grond voor graafbijen. Gebruik geen geïmpregneerd hout, maar bijvoorbeeld robinia. Houd de composthopen en houtrillen op afstand van bomen, om broei en bastloslating of zelfs boomsterfte te voorkomen.</b> |                                       |                                | 16 |

Kunstmatige schuilgelegenheden van overig materiaal: **maximum aantal punten 12**

|  |   |  |    |
|--|---|--|----|
| X  | Verschillende nestkasten aanwezig (2) <i>t.b.v. egels, uilen, steenmarter, etc.</i>   |  | 2  |
| X  | Bijzondere of uitwendige nestelmogelijkheid aangebracht (2) <i>IJsvogel, ooievaar</i> |  | 2  |
| X  | Vleermuiskasten aanwezig (2)  |  | 2  |
| X  | houtblokken met kunstmatige boorgaten aanwezig (o.a. voor solitairbijen) (2)          |  | 2  |
| X  | Hommelnestkasten aanwezig (2)   |  | 2  |
| X  | Andere insectenhopen aanwezig (mieren) (2)  |  | 2  |
| <b>Veel variatie, goed gedaan! Drinkschalen voorzien van stenen zodat insecten kunnen landen en opvliegen zonder te verdrinken. Voor dit doel is tevens een boomstam in het water gelegd nabij de bijenkast.</b> |   |  | 12 |

**Inhoud:**

**C. *Opstallen en dode materialen van de afdeling***

1. Gebruikte beschermende middelen op gemeenschappelijke opstallen
2. Dakbedekking op gemeenschappelijke opstallen
3. Verhardingen

**C. OPSTALLEN EN DODE MATERIALEN VAN DE AFDELING**

**1. Gebruikte beschermende middelen op gemeenschappelijke opstallen : maximum aantal punten 6**

Meerdere antwoorden mogelijk

Toelichting waarop gebruikt

|                                  |                               |  |  |   |
|----------------------------------|-------------------------------|--|--|---|
| <input type="radio"/>            | Geen (onbehandeld) <b>(2)</b> |  |  |   |
| <input type="radio"/>            | Lijnolieverf <b>(2)</b>       |  |  |   |
| <input checked="" type="radio"/> | Verf op waterbasis <b>(2)</b> |  |  | 2 |
| <input type="radio"/>            | Andere verf                   |  |  |   |
| <input checked="" type="radio"/> | Beits                         |  |  |   |
| <input type="radio"/>            | Geïmpregneerd                 |  |  |   |
| <input type="radio"/>            | Anders, namelijk...           |  |  |   |
|                                  |                               |  |  | 2 |

**2. Dakbedekking op gemeenschappelijke opstallen : Maximum aantal punten 10**

Meerdere antwoorden mogelijk

opstal

|                                  |                         |                      |   |
|----------------------------------|-------------------------|----------------------|---|
| <input checked="" type="radio"/> | Vegetatiedak <b>(6)</b> | (op dak hok brander) | 2 |
| <input type="radio"/>            | Rietendak <b>(2)</b>    |                      |   |
| <input type="radio"/>            | Dakpannen <b>(2)</b>    |                      |   |
| <input type="radio"/>            | EPDM-rubber             |                      |   |
| <input type="radio"/>            | Rubberroïd              |                      |   |
| <input type="radio"/>            | Bitumen/asfalt          |                      |   |
| <input type="radio"/>            | Eterniet/asbest         |                      |   |
| <input type="radio"/>            | Overig                  |                      |   |
|                                  |                         |                      | 2 |

### 3. Verharding : Maximum aantal punten 6

Meerdere antwoorden mogelijk

|  |                  |   |   |
|--|------------------|---|---|
| X  | Graspaden (2)    |   | 2 |
| X  | Houtsnippers (2) | Vogelbos, insectentuin, azaleatuin  | 2 |
| X  | Grind            | Wijze van onderhoud:<br>X begroeiing toegestaan (1)<br>O geen begroeiing toegestaan | 1 |
| X  | Tegels           | <i>Bij het clubhuis. Zijn er nog tegels te wippen?</i>                              |   |
| O  | Halfverharding   | Wijze van onderhoud:<br>O begroeiing toegestaan (1)<br>O geen begroeiing toegestaan |   |
| O  | Asfalt/bitumen   |   |   |
| X  | Anders           | Laten vergroenen / vergrassen van grindpaden  | 1 |
| <b>Bezie of er meer grindpaden vergroend kunnen worden, zodat de schoffel in de schuur kan blijven staan. Stimuleer de aanplant van geschikte bodembedekkers onder de hagen, zodat er minder of geen ongewenste zaailingen op het pad groeien. Waar toch geschoffeld wordt: stamp de grindlaag daarna aan met de voeten of een grasroller, zodat er geen losgewoeld zaaibed achterblijft. Misschien kan er een roller achter de trekker gezet worden, zodat de paden na het los-eggen weer aangerold worden.</b> |                  |   | 6 |

**Inhoud:**

***D. Inkoop/winkel***

1. Aanbod biologische en gangbare producten
2. Aanbod beschermende middelen
3. Aanbod bouw- en tuinmaterialen
4. Aanbod materialen voor afscheidingen
5. Aanbod ondersteunende producten ten behoeve van dieren

**D. INKOOP/WINKEL (daadwerkelijk aanwezig, dan wel via bestelling)**

- 1. Aanbod diverse producten : Maximum aantal punten 18, indien van een product zowel de biologische als de gangbare uitvoering wordt aangeboden wordt 1 punt per product toegekend.**

|  | Biologisch | Gangbaar |     |
|--|------------|----------|-----|
| <input type="radio"/> Bestrijdingsmiddelen                     | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Meststoffen                              | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Potgrond                                 | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Zaai- en plantgoed ( <i>Bij de Kas</i> ) | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Staken                                   | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Anticorrosiemiddelen                     | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Folies                                   | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Lijmen                                   | (2)        |          |     |
| <input type="radio"/> Anders:                                  | (2)        |          |     |
|  |            |          | nvt |

**2. Aanbod beschermende middelen : Maximum aantal punten 4**

|  |  |  |     |
|--|--|--|-----|
| <input type="radio"/> Lijnolieverf (2)       |  |  |     |
| <input type="radio"/> Verf op waterbasis (2) |  |  |     |
| <input type="radio"/> Andere verf            |  |  |     |
| <input type="radio"/> Beits                  |  |  |     |
| <input type="radio"/> Impregneer middelen    |  |  |     |
| <input type="radio"/> Overig                 |  |  |     |
|  |  |  | nvt |

**3. Aanbod bouw- en tuinmaterialen : Maximum aantal punten 4**

|  |   |     |
|--|---|-----|
| <input type="checkbox"/> Hout                            | <input type="checkbox"/> Onbehandeld <b>(2)</b><br><input type="checkbox"/> Behandeld |     |
| <input type="checkbox"/> Gerecycled materiaal <b>(2)</b> |   |     |
| <input type="checkbox"/> Steen                           |   |     |
| <input type="checkbox"/> Dakpannen                       |   |     |
| <input type="checkbox"/> EPDM-rubber                     |   |     |
| <input type="checkbox"/> Rubberroïd                      |   |     |
| <input type="checkbox"/> Bitumen/asfalt                  |   |     |
| <input type="checkbox"/> Eterniet/asbest                 |   |     |
| <input type="checkbox"/> Overig                          |   |     |
|  |   | nvt |

**4. Aanbod materialen voor afscheidingen : Maximum aantal punten 1**

|  |  |     |
|--|--|-----|
| <input type="checkbox"/> Onbehandeld hout <b>(1)</b> |  |     |
| <input type="checkbox"/> Geïmpregneerd hout          |  |     |
| <input type="checkbox"/> Gaas                        |  |     |
| <input type="checkbox"/> Anders, namelijk ...        |  |     |
|  |  | nvt |

**5. Aanbod ondersteunende producten ten behoeve van dieren : Maximum aantal punten 2**

|  |  |     |
|--|--|-----|
| <input type="checkbox"/> Aanwezig <b>(2)</b> |  |     |
|  |  | nvt |



**Inhoud:**

***E. Interne Milieuzorg***

1. Energiebronnen en -gebruik
2. Scheiding, opslag, hergebruik en verwerking afvalstoffen (milieustation)
3. Opvang en afvoer van regen- en/of afvalwater

**E. INTERNE MILIEUZORG**

**1. Energiebronnen en -gebruik voor gemeenschappelijke opstallen : Maximum aantal punten 9**

|  |   |                             |          |
|--|---|-----------------------------|----------|
| X  | Elektra   |                             |          |
| X  | Zonne-energie (2)                                       |                             | 2        |
| O  | Windenergie (2)   |                             |          |
| O  | Gas   |                             |          |
| X  | Maatregelen voor zuinig energiegebruik zijn genomen (5) | Spaarlampen, ledverlichting | 2        |
| <b>Prachtig hoe de energiekosten zijn gedaald met de komst van zonnepanelen.</b> |   |                             | <b>4</b> |

**2. Scheiding, opslag, hergebruik en verwerking afvalstoffen (milieustation) -collectief- Maximum aantal punten 11. Voor elke categorie gescheiden inzameling: 1 punt.**

|   |  |  |          |
|---|--|--|----------|
| O | Inzamelen huishoudelijk chemisch afval in afgesloten depot |  |          |
| X | Inzamelen papier   |  | 1        |
| X | Inzamelen glas   |  | 1        |
| X | Inzamelen GFT-afval  |  | 1        |
| X | Composteren GFT-afval                                      | X Composthoop collectief ingepast in de omgeving (1) | 2        |
| X | Inzamelen overig groen afval                               |  | 1        |
| X | Composteren overig groenafval                              |  | 1        |
| X | Hergebruik van snoeihout                                   |  | 1        |
| X | Hergebruik van bouwafval                                   |  | 1        |
| O | Anders, namelijk ...                                       |  |          |
|   |  |  | <b>9</b> |

**3. Opvang en afvoer regen- en/of afvalwater : Maximum aantal punten 5**

|   |  |   |
|---|--|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> Opvang regenwater voor direct gebruik (bv.regenton) <b>(1)</b>  | <input checked="" type="checkbox"/> Regenwater wordt gebruikt <b>(1)</b> | 2 |
| <input checked="" type="checkbox"/> Afvoer regenwater naar vijver /sloot <b>(1)</b>   |  | 1 |
| <input checked="" type="checkbox"/> Afvoer regenwater naar poel <b>(1)</b>  |  | 1 |
| <input type="checkbox"/> Afvoer regenwater naar bezinkput   |  |   |
| <input type="checkbox"/> Afvoer regenwater naar riool   |  |   |
| <input type="checkbox"/> Afvoer afvalwater naar oppervlaktewater  |  |   |
| <input type="checkbox"/> Afvoer afvalwater in bodem (septic tank)   |  |   |
| <input type="checkbox"/> Afvoer afvalwater naar helofytenfilter (zuiveringsveld) <b>(1)</b>   |  |   |
| <input checked="" type="checkbox"/> Afvoer van afvalwater via riool   |  |   |
| <input type="checkbox"/> Anders, namelijk, ...  |  |   |
| <b>Onderzoek of er meer regentonnen geplaatst kunnen worden, wellicht meerdere tonnen aan elkaar gekoppeld, op plekken waar water nodig is.</b> |  | 4 |

**Inhoud:**

***F. Voorlichting door de afdeling***

1. Voorlichtingsplan
2. Schriftelijke voorlichting via clubblad
3. Voorlichting via mededelingenbord
4. Voorlichting in de winkel/inkoop
5. Tuinbegeleiding
6. Cursussen, lezingen, tentoonstellingen, excursies

**F. VOORLICHTING DOOR AFDELING**

**1. Voorlichtingsplan : Maximum aantal punten 6**

|   |                                    |  |  |  |   |
|---|------------------------------------|--|--|--|---|
| X   | Aanwezig <b>(1)</b>                |  |  |  | 1 |
| X   | Wordt actief uitgevoerd <b>(5)</b> |  |  |  | 5 |
| <b>Complimenten voor jullie communicatieve instelling en acties! Behulpzaam dat deze nu ook zijn vastgelegd in een voorlichtingsplan.</b> |                                    |  |  |  | 6 |

**2. Voorlichting via clubblad, (digitale nieuwsbrief) en website : Maximum aantal punten 15**

|   |  | regelmatig   | af en toe  | nooit |    |
|---|--|--------------|------------|-------|----|
| X | Voorlichting over milieuvriendelijk tuinieren  | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b> |       | 5  |
| X | Voorlichting over natuur                       | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b> |       | 5  |
| X | Voorlichting over andere relevante onderwerpen | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b> |       | 5  |
|   |  |              |            |       | 15 |

**3. Voorlichting via mededelingenbord : Maximum aantal punten 5**

|  |   |   |
|--|---|---|
| Voorlichting over natuurlijk tuinieren   | X regelmatig <b>(5)</b><br>O soms <b>(1)</b><br>O nooit | 5 |
| <b>Zorg dat de 'verbleekte info' op het bord wordt bijgewerkt en fris blijft ogen.</b> |   | 5 |

**4. Voorlichting in de winkel/inkoop : Maximum aantal punten 4**

|  |  |     |
|--|--|-----|
| <input type="checkbox"/> Mondeling (door beheerder) <b>(2)</b>                   |  |     |
| <input type="checkbox"/> Schriftelijk (bij producten of aan de balie) <b>(2)</b> |  |     |
|  |  | nvt |

**5. Tuinbegeleiding (persoon of commissie) : Maximum aantal punten 9**

|   |  |   |
|---|--|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> Aanspreekpunt aanwezig <b>(5)</b>                       |  | 5 |
| <input checked="" type="checkbox"/> Aanspreekpunt houdt noodzakelijke kennis regelmatig bij | Via<br>X tijdschriften en boeken <b>(1)</b><br>X cursussen <b>(2)</b><br>X anders <b>(1)</b> | 4 |
|   |  | 9 |

**6. Cursussen, lezingen, tentoonstellingen, excursies : Maximum aantal punten 25**

|  | regelmatig   | af en toe    | nooit |    |
|--|--------------|--------------|-------|----|
| <input checked="" type="checkbox"/> Cursussen  | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b>   |       | 5  |
| <input checked="" type="checkbox"/> Lezingen   | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b>   |       | 5  |
| <input checked="" type="checkbox"/> Tentoonstellingen  | <b>(5)</b>   | X <b>(1)</b> |       | 1  |
| <input checked="" type="checkbox"/> Excursies  | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b>   |       | 5  |
| <input checked="" type="checkbox"/> Anders: audio-rondwandelingen, natuurwaarnemingen en -tellingen.   | X <b>(5)</b> | <b>(1)</b>   |       | 5  |
| <b>Deze activiteiten zijn verminderd agv Corona-beperkingen. Het puntenaantal blijft gehandhaafd in het vertrouwen dat deze activiteiten weer georganiseerd worden door Dijkzicht.</b> |              |              |       | 21 |

### **III BIJZONDERE ELEMENTEN**

| <b>Bijzondere elementen (max 5 punt per element)</b>   |   |     |
|--|---|-----|
| Handboek 'Natuurlijk Tuinieren op Dijkzicht'   |   | 5   |
| Recycleplek, stimuleren kringloop  | Compost, houtsnippers   | 4   |
| Gerichtheid op verbinden + samenwerken   | Met externe organisaties. Ouderen als adviseur inschakelen. Ontvangst andere tuinparken over NT | 4   |
| Plantenkas en kweektuin  | Kweek + verkoop plant- en zaaigoed  | 5   |
| Fraaie en duurzame informatieborden  | 3 algemene en circa 4 speciale  | 3   |
| Vogelbos   |   | 4   |
| Banken voor bezoekers  |   | 4   |
| Paddenpoel   |   | 4   |
| Insectenhotel  | Met zandstuk en begroeiing  | 3   |
| Beeldenroute,  |   | 3   |
| Bomenroute, natuurroute  |   | 4   |
| Ooievaarsnest  |   | 2   |
| Waterpompje op zonne-energie   |   | 2   |
| Begroeide muren + bloembakken ingang   |   | 3   |
| Inventarisatiemap (losbladig)  | Met updates + waarnemingen.nl   | 4   |
| IJsvogelwanden   |   | 3   |
| Egel/eendentrapjes   | Plus takkenbossen/boomstammen   | 3   |
| Thematuinen, biotopen:   |   | 33  |
| Grassentuin  | 3   |     |
| Wilde bloementuin naast Paddenpoel   | 2   |     |
| De insectentuin  | 3   |     |
| Tuin Maria Hofker  | 5   |     |
| Eetbare tuin / wadi / permacultuur   | 5   |     |
| Varentuin  | 5   |     |
| Boerentuin / theetuin + verfplanten  | 5   |     |
| Boomgaarden met bijenstal  | 5   |     |
| Uitbreiding boomgaarden in 2017-2022   | 3   |     |
| Educatie I   | Algemene voorlichting, monitoring, onderhoud + gebruik gereedschap, boekenkasten.               | 5   |
| <b>Extra in 2017-2022</b>  |   |     |
| Brochure Natuurlijk Tuinieren op de eigen tuin   |   | 2   |
| Beleidsmaatregel nieuwe aanpak Tuinbeurten met expliciete aandacht voor instructies voor het onderhoud van de thematuinen. |   | 2   |
| Educatie II  | (school)jeugd, kabouterpad, slootjesdag IVN   | 5   |
| Nieuwe tuin met thee- en verfplanten   |   | 3   |
| Ecolint  |   | 4   |
|  |   | 117 |



